1849. N°. 79.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 2 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 30 Junij.

Sedert 28 Junij jl. zijn alhier bijgekomen 42 cholera-lijders, overleden 31. Totaal 301, overleden 154, hersteld 23, in behandeling 124.

Van dit opgegeven getal zijn in het cholera-hospitaal sedert den 10den Junij opgenomen 66 lijders; hersteld 4; overleden 44, in behandeling 18.

— Gisteren is het stoomschip Cerberus als eerste haringjager te Helvoetsluis binnengekomen, aanbrengende 58 ton.

— Den 17den dezer is te Amsterdam overleden de gepensionneerde Zee-officier W. Woutersz, in den hoogen ouderdom van bijna 100 jaren.

— Bij den Logementhouder Donker te Assen bloeit thans een Rhododendrum, die 320 bloemtrossen heeft. Deze heester heeft eenen omtrek van 6 Nederl. ellen.

— Uit het verslag omtrent het armwezen over 1847, onlangs aan de Staten-Generaal medegedeeld, blijkt onder anderen dat de bevolking des Rijks op den 31sten December van dat jaar bedroeg 3,050,840 zielen; — en derhalve 11,383 zielen minder dan op den 31sten December 1846. — Het getal der huiszittende armen was 473,109 (en dus 4453 meer dan in 1846), 't welk, opgeteld bij de verpleegden in de godshuizen, ten getale van 17,556 (of 796 meer dan in 1846), een getal oplevert van 490,665 onderstand genoten hebbende personen, staande tot de bevolking als ruim 160 van elke 1000 zielen. Hierbij wordt echter opgemerkt, dat niet al degenen welke zich in de godshuizen bevinden als behoeftig kunnen worden aangemerkt, en dat van dit bedrag van 490.665 zielen, ten minste 269,402, of meer dan de helft, slechts tijdelijk zijn bedeeld geweest, en dat het aantal dergenen, welke gedurende het geheele jaar onderstand hebben genoten, ten hoogste 221,263 heeft beloopen, of ruim 75 van elke 1,000 zielen.

Van de huiszittende armen is door 3186 besturen opgave gedaan, en hebben de uitgaven *f* 5,611,905 beloopen; — de ontvangsten *f* 5.736.371, waarvan *f* 1,608,049 uit eigene middelen, en het overige uit giften en subsidiën.

Voor de armen-scholen, en in die, in welke kosteloos onderrigt is gegeven aan 128,327 kinderen, is uitgegeven *f* 402,977 en ontvangen *f* 403,255.

Voor werkscholen, in welke 1713 kinderen zijn onderwezen, is uitgegeven *f* 7969 en ontvangen *f* 8105.

De banken van leening hebben gewerkt met een kapitaal van *f* 2,678,237, 't welk heeft opgebragt eene rente van 4 à 5 ten honderd; terwijl de panden een intrest van 7½ tot 16 ten honderd hebben gedragen. De uitgave heeft beloopen *f* 5,412,765; — de inkomsten *f* 5,525,478; — het aantal der beleende panden 1,744,626; der geloste 1,644,987; der verkochte 96,614. — De winst op de verkochte panden heeft bedragen *f* 100,586, het verlies *f* 5094.

In de bijzondere en verpachte banken van leening zijn beleend 818,307 panden; — gelost 735,169; — verkocht 38,382. De renten dezer panden hebben bedragen van 6 tot 25½ ten honderd. De uitgaven hebben beloopen *f* 1,989,389, en daaronder *f* 13,778 aan pacht en retributie; — de inkomsten *f* 2,012.721.

Van 57 spaarbanken is uitgegeven *f* 1,493,476; ontvangen *f* 1,427,802; — en was de schuld *f* 2,166,943 en het kapitaal *f* 2,298,640.

's GRAVENHAGE, 30 Junij.

Bij Koninkl. besluit zijn, tot vereenvoudiging in het beheer van 's Rijks directe belastingen enz, opgeheven de linie-contrôles op de grenzen te Hilvarenbeek, Oldenzaal, Oostburg, Bellingewolde, Sittard, Roermond en Thorn; alsook de betrekking van Contrôleur voor de binnendienst te 's Gravenpolder en te Tholen.

— De Hoofd-Commissie tot het oprigten van een standbeeld voor wijlen Z. M. Willem II, heeft van den Heer Belgrado, Apostolisch Internuntius alhier, ontvangen de aanzienlijke bijdrage van *f* 1,556,50, door onderscheiden geestelijken bijeengebragt.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken, in aanmerking nemende, dat het fonds voor den landbouw in zijn tegenwoordigen toestand geene waarborgen oplevert voor de vervulling der toezegging, bij de aankondiging van 2 Mei jl. gedaan, ten behoeve van de personen, die in dit jaar mogten verlangen voor eigen rekening als kweekelingen op 's Rijks-Veeartsenijschool te Utrecht te worden opgenomen, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de gemelde aankondiging wordt ingetrokken.

— Men verzekert dat bij de hervatting van de werkzaamheden der Kamers, aan haar zal worden aangeboden een gewijzigd wets-ontwerp, betrekkelijk de regeling der toelating en uitzetting van vreemdelingen.

ROTTERDAM, 26 Junij.

Gisteren avond kwam het schip Hendrik Jan, Kapt. Wap, hier voor de stad. De Kapitein gaf ten half 11 ure aan 9 matrozen verlof om aan wal te gaan; zij begaven zich dan ook met een sloeproeijer in eene boot derwaarts. Dit vaartuigje lek zijnde, zonk onverwachts, ten gevolge waarvan 5 der zich daarin bevindende matrozen verdronken.

— Alhier zijn uit Londen weder aangebragt 175,000 oncen zilver in baren, en 5,000 oncen zilver aan gemunt geld.

AMSTERDAM, 28 Junij.

Gisteren hield de *Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Pharmacie*, hare vierde Algemeene Vergadering, in het lokaal: *het Wapen van Amsterdam*. De President D. Pas opende de Vergadering met eene belangrijke rede, ten betoog, dat de afgeloopen jaarkring andermaal heeft getoond, hoe gewigtig de taak is, aan de Maatschappij toevertrouwd, en hoezeer het te betreuren is, dat de deelneming en ondersteuning, ten deze bij de Pharmaceuten in Nederland zoo veel te wenschen overlaat. Spreker vond daarin aanleiding tot het onderzoek der vraag: of de minder algemeene ondersteuning, welke de Maatschappij te beurt valt, aan het onvoldoende der middelen, die zij tot het bereiken van haar doel kan aanwenden, dan wel aan het gemis van de noodige bescherming, welke de Pharmacie bij de Hooge Regering ondervindt, moet toegeschreven worden? Spreker meende in dit laatste de oorzaak te vinden van den achterlijken toestand der Pharmacie, zoowel als dezer maatschappij, en moedigde de leden aan om, in weerwil van dit volslagen gemis aan de noodige bescherming, met beradenheid en volharding de aangevangen taak voort te zetten.

Daarna werd overgegaan tot de behandeling in den beschrijvingsbrief aangewezen.

Naar aanleiding van een der daarin opgenomen voorstellen heeft het Hoofdbestuur het gebeurde, ter zake van een aan de Staten-Generaal ingediend adres, betreffende de *Pharmacopaea Neêrlandica*, ter sprake gebragt en toegelicht, en heeft de Vergadering dien ten gevolge, na een gezet onderzoek van dit zoo veel besproken punt, verklaard: »*dat het bestuur ten deze heeft gehandeld geheel overeenkomstig deszelfs bevoegdheid en ingevolge de duidelijke bepaling der wet.*"

Op de uitgeschreven prijsvraag was nog geen antwoord ontvangen.

De Heer D. Pas, die ingevolge de wet dit jaar als Hoofddestuurder moest aftreden, en bepaaldelijk had verlangd niet te worden herkozen, is, als blijk van erkentenis, wegens de vele door hem aan de maatschappij bewezene diensten, met algemeene stemmen tot honorair Hoofdbestuurder benoemd.

De tentoonstelling, waartoe hoogst belangrijke bijdragen waren geleverd, is met belangstelling en genoegen bezocht geworden.

— Heden is onder het voorzitterschap van den Heer Faber van Riemsdijk, de algemeene Vergadering van de Rijnspoorweg-Maatschappij gehouden, waarin door het Hoofdbestuur de balans over het geëindigd boekjaar is aangeboden. Er is eene Commissie benoemd om die te onderzoeken en de eerstkomende vergadering bepaald op 7 September.

UTRECHT, 28 Junij.

Gisteren morgen is hier de Tweede Vergadering gehouden van het Landhuishoudkundig congres, onder het Voorzitterschap van den Heer van Nes, bij welke gelegenheid hij eene toespraak hield over: *Nederland als bij voorkeur geschikt voor Landbouw, zoowel om zijne ligging, grond, handel, als den zin der inwoners.* Nadat de werkzaamheden waren afgeloopen, is het nieuw bestuur benoemd, bestaande uit de Heeren: Jhr. Gevers van Endegeest, Pres., Prof. van der Boon Mesch, Vice-Pres., Prof. de Vriese, Secret., Dr. Wttewaall, Vice-Secret., Baron Taets van Amerongen, Penningm., de Heer Lezwijn, Vice-Penningm.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Junij.

Overal in de straten ziet men het berigt aangeplakt, dat Lodewijk Philips, Graaf van Neuilly, ex-Koning der Franschen, laatst gewoond hebbende in de Tuileriën, in het openbaar de bosschen van Gisors, Bucqueville en Pacy-sur-Eure zal doen verkoopen, om er de schulden mede te betalen, die onder zijne regering zijn aangegaan.

— De beraadslagingen in de beide laatste zittingen van de Wetgevende Vergadering, zijn van weinig belang geweest.

— Er is weder door de Vergadering magtiging verleend tot vervolging van eenigen harer leden, die in den laatsten opstand betrokken waren.

ITALIE.

Den 20sten hadden de Venetianen naar het Oostenrijksche leger afgevaardigden gezonden, om over de overgaaf der stad te onderhandelen, waarom het bombardement opgehouden en een renbode met de door de Venetianen gestelde voorwaarden naar Milaan, tot Radetzky gezonden was.

— Van Rome is er verder nog niets bekend; berigten van den 22sten uit het Fransche leger melden, dat de toebereidselen tot de bestorming steeds werden voortgezet.

— De Siciliaansche *Moniteur* meldt, dat de Koning van Napels zijnen oudsten zoon als Vice-Koning naar Sicilië zal zenden. Dat besluit moet door de bevolking gunstig zijn opgenomen.

PRUISSEN.

Bij gelegenheid van den verjaardag van den Aartsbisschop te Keulen, werd hem door zijne vrienden en eenige werklieden eene serenade bij fakkellicht gebragt. De demokraten lieten deze gelegenheid niet voorbijgaan en trokken, onder het zingen van den Marseillaanschen marsch en straatliederen, gepaard met de kreet: leve de republiek! in groote menigte voor bovengenoemden trein uit, tot voor het Aartsbisschoppelijk paleis, waar zij hunne onbetamelijke handelwijs voortzetten, zoodat de geheele plegtigheid daardoor op eene ergerlijke wijze verstoord werd. Bij gelegenheid van het feest, dat den 25sten ter herinnering aan den Franschen Junij-opstand alhier gevierd is, veroorloofde men zich de meest brutale beleedigingen jegens den Koning en het leger. De toasten, gezangen, enz., waren natuurlijk geheel in dienzelfden geest.

— De Procureur-Generaal in genoemde stad heeft bij bekendmaking een ieder verzocht, Frans Raveaux, koopman alhier, door het Romp-parlement tot Rijksregent verkozen, gevangen te nemen, beschuldigd zijnde van eene zamenzwering gemaakt te hebben tegen de bestaande Regeringen, en de burgers van Duitschland te wapen te hebben geroepen.

— Alle Duitsche Regeringen hebben de proclamatie goedgekeurd van den Rijksbestuurder te Frankfort, van den 9den dezer, waarbij het Romp-parlement en het door hetzelve gekozen Rijksregentschap voor oproerig verklaard was.

— Een bijzonder berigt uit Frankfort van den avond van den 27sten, meldt, dat het Pruissische leger, na de opstandelingen in twee gevechten te hebben geslagen, de vesting Rastadt heeft ingenomen. Men geloofde, dat de opstandelingen, die eerst plan hadden eene stelling in te nemen in het Schwartzwald, thans allen weerstand zullen laten varen, daar hunne troepen naar alle kanten verstrooid zijn.

— Omstreeks 130 leden van het Frankforter Parlement zijn thans te Gotha bijeen, en hebben den 26sten aldaar reeds eene vergadering gehouden, onder voorzitterschap van den Heer von Gagern. De vergaderingen zullen niet in het openbaar gehouden worden, maar de besluiten ter algemeene kennis worden gebragt.

— De Beijersche Regering heeft kwijtschelding van straf doen afkondigen voor alle soldaten, die deelgenomen hebben aan den opstand in den Paltz, in dien zij terstond tot hunne vanen terugkeeren.

— De Groothertog van Baden heeft te Hamburg op eene som van eenige *ƒ*100,000 beslag doen leggen, die door de leden der revolutionnaire regering daarheen waren gezonden, om verder naar Amerika te worden overgevoerd.

WURTEMBERG.

STUTTGARDT, 26 Junij.

De Regering heeft wegens het voorwaarts rukken van de Pruissische en andere troepen in het Rijndal, waardoor het oorlogstooneel nader bij het Schwarzwald wordt verplaatst, en er mogelijkheid zou bestaan, dat de opstandelingen de grenzen overschreden, een observatiecorps bijeen getrokken tusschen Neuenburg en Freudenstadt.

— De Regering heeft eene wet uitgevaardigd tot het aangaan eener leening van 3 millioen guldens, tegen de billijkst mogelijke voorwaarden, om de behoeften van den staat over 1848 en 1849 te dekken.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 25 Junij.

De Regering heeft besloten tot eene nieuwe ligting van 60,000 man, om de geleden verliezen in Hongarije te dekken.

— De Hongaarsche Regering heeft Hermannstadt en het geheele Saksenland in staat van beleg gesteld; zoowel daar als te Kroonstadt, Klausenburg en elders heerscht die Regering met groote gestrengheid.

ZWITSERLAND.

BERN, 21 Junij.

Gisteren heeft de Landdag met groote meerderheid besloten, dat het uitvoerend bewind maatregelen moet nemen, om de bestaande overeenkomsten met eenige Mogendheden tot het leveren van soldaten op te heffen, en dat voortaan alle wervingen voor vreemde krijgsdienst worden verboden.

OOST-INDIE.

In eenen bijzonderen brief uit Batavia van den 26sten April worden nog de volgende belangrijke berigten medegedeeld, omtrent den togt tegen Bali. Na eene opgaaf onzer magt, gaat de briefschrijver dus voort:

»De conferentie bij Cangaradja was schijnbaar een groot waagstuk, want als de Balinezen hunne piek lieten vallen, konden ze daarmede onze manschappen bereiken; maar toen waren zij bevreesd, en verraad is bij hen niet bekend; bovendien was onze artillerie zoodanig geplaatst, dat ze bij de minste beweging in de lengte werden beschoten. Toch was het nimmer de intentie 10,000 man binnen te laten, maar wel 3 à 4000; toen ze echter kwamen, wilde men ze niet afwijzen, om geen schijn van vrees te geven.

»Toen Michiels te kennen gaf (na dagen conferentie), dat hij geen tegenbezoek wilde afleggen, maar met zijne magt door open te maken bressen wilde binnenrukken, was er eene partij van oordeel, dat wij bang waren; zij echter, die bij ons waren geweest, beweerden het tegendeel: maar het hielp niet, en er werd besloten, nog eene kans te wagen; zij zonden toen per koelie een open briefje aan Michiels, dat hij maar doen moest wat bij goed vond. Dit is waarlijk geen verraad, maar wel een trotsch en achtenswaardig antwoord.

»De front-attaque was duidelijk genoeg, en diende alleen, om de attentie van de tournerende colonne van de Brauw af te leiden. De Brauw marcheerde 5 uren lang door een ravijn, met steile rotswanden van 50 tot 200 voeten hoog, meermalen halverwege in het water (met 1 bataljon, 1 detachement sappeurs en artillerie voor handmortieren). In dezen benaauwden pas ontdekt bij sporen van menschen, maar te gelijkertijd ook een trap, in de rots uitgehouwen, die slechts opgang voor één man te gelijk veroorloofde en die p. m. 160 voet hoog was; hij vooraan den trap op naar boven, de troep man voor man hem na. Toen hij het hoofd boven het ravijn uitstak, zag hij door de struiken heen, op 400 pas voor zich, eene hooge en sterk bezette benting. Welligt waren bij deze ontdekking van de 100 er 99 teruggekeerd, want eenmaal door de boven hun hoofd geplaatste bezetting ontdekt zijnde, was er geen man van den troep te regt gekomen.

»Maar de Brauw wist, dat zijne operatiën de zaak moesten beslissen; hij wankelt niet, maar gaat voort, door struiken en Allang-Allang gedekt, in de grootste stilte langs het ravijn op te klauteren. Toen 5 compagnien boven waren, werd hij door eene andere meer verwijderde sterkte ontdekt; deze maakte allerlei signalen, die echter gelukkig niet schijnen te zijn begrepen, ten minste de groote benting hield zich stil. Toen rukte de Brauw met den stormpas op eene derde, regts gelegen sterkte aan, en culbuteerde den vijand, in wiens rug hij zich bevond en die hier verraad verwacht had; deze genomen, moesten de Balinezen hals over kop eene 4de sterkte ruimen, aan die zijde open. Toen had de Brauw eene mooije positie; geflankeerd door twee redouten, stelde hij zich in slagorde; het was 10 ure. Tot 6 ure duurde het gevecht, hij werd 3 maal hevig aangevallen, maar het gecoupeerde terrein belette den Balinezen, anders dan met colonne-hoofden op hem aan te vallen; zijne overmagt deed dus weinig af; zij maakten de Balinezen meest met de bajonet af; warm was het dus wel. Majoor Roqué was door Michiels met 3 compagnien uit de front-attaque gezonden om de Brauw op te zoeken (den geheelen dag en nacht wist men niet waar hij gebleven was). Roqué besteedde 5 uren, om 1800 passen af te leggen, en rejoigneerde de Brauw ten 3¼ ure. Deze mooije versterking gaf meer vertrouwen. Ten 6 ure staking van het gevecht uit vermoeijenis, honger en dorst; de nachtlucht verkwikte; ten 1 ure verkenning van den Genie-Officier Egter van Wissekerken, die rapporteerde, dat er wel vijanden overal gevonden werden, doch dat het scheen, dat de meesten sliepen; hierop werd dadelijk met stille trom opgerukt; eenige sterkten werden nu bij verrassing ingenomen; ten 4 ure moest men echter weder openbaar vechten. Van Swieten achter de front-attaque hoorende vuren, rukte dadelijk op, en begon van zijnen kant bentings te vermeesteren. Ten 5 ure werd Djagaraga genomen; en de zon begroette eene Hollandsche vlag. Het enthousiasmus op de schepen was onbeschrijfelijk; zij zagen de Balinezen zich in massa over hunne borstweringen in de ravijnen werpen. Luitenant Derens viel onder het bestormen. Zijne laatste woorden waren: *Voor Vaderland en Koning!*

»De zeeofficieren getuigen, dat waar zij ook in de wereld zijn geweest, zij nergens betere troepen hebben gezien; geene enkele man die zijn pligt niet deed; vele heldendaden zijn er verrigt.”

— In een Particulier schrijven van eenen Engelschen brief door de *Express* medegedeeld, leest men nog het volgende:

Wij vernemen nog, dat de Radja's van Beliling en Karang Assam de wapens hebben neergelegd zonder verder weerstand te bieden, en zich onvoorwaardelijk aan de Hollanders hebben overgegeven. De Hollandsche vlag waait nu op Bali: dit nieuw grondgebied zal in vijf residentiën verdeeld worden, en de havens zullen vrij zijn. Generaal Michiels keert naar Padang terug, daar de oorlog geëindigd is. Door Bali-Beliling is herhaaldelijk de bescherming der Engelschen ingeroepen, maar de Gouverneur-Generaal van Indië heeft die alliantie niet willen aannemen. Nu zijn de Hollanders in 't onbetwist bezit van een eiland, dat sedert lang als de graanschuur van den Oosterschen Archipel werd beschouwd.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen bij deze, ingevolge circulaires van den Heer Gouverneur der provincie Zuid-Holland, van den 5den en 15den dezer maand (*Prov. Bl.* n°. 51 en 54) ter kennis der belanghebbenden, dat ten gevolge eener Koninklijke beschikking van den 1sten Junij jl. n°. 167, de werkzaamheden betrekkelijk de Certificaten van Nederlandschen oorsprong, wegens goederen ten uitvoer naar *Neêrlands Indië* bestemd, te rekenen van den *eersten Julij* aanstaande, zullen overgaan bij het *Departement van Koloniën*, onder de navolgende bepalingen:

Dat de bedoelde Certificaten van dat tijdstip af, door de plaatselijke besturen die dezelve hebben opgemaakt, met een geleidebrief regtstreeks aan dat Departement moeten worden gezonden, hetwelk deze stukken op den dag der ontvangst, na van een doorloopend register-nommer en van den stempel des Departements voorzien te zijn, aan de plaatselijke besturen, ter uitreiking aan de belanghebbenden, zal terugzenden.

Dat gemelde certificaten evenwel steeds zullen moeten vergezeld gaan van een duplicaat, geschreven op post- of ander dun papier, ten einde de terugzending der geviseerde originelen te bespoedigen; — welke duplicaten, voor zoo ver zij vóór den 20sten van elke maand zijn ingeschreven, telkens met den Overlandpost naar *Indië* zullen gezonden worden.

Dat aan de Plaatselijke Besturen de meestmogelijke zorg en naauwlettendheid is aanbevolen, om wel toe te zien, dat de certificaten niet dan volledig, naar waarheid en alleen aan hen die daarop regtmatige aanspraken kunnen maken, afgegeven worden.

Leyden, 21 *Junij* 1849. DU RIEU.
Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Publiek:

Den 29sten Junij de Heer G. J. Vriese, van Oost-Indië, in de Regten, na verdediging van zijn Specimen: *de Poena Exsilii.*

Privaat:

Den 29sten Junij de Heer L. J. Egeling, van Haarlem, in de Geneeskunde, na verdediging van zijn Specimen, continens: *Quaedam de Pubertatis Physiologia et Pathologia.*

Den 30sten Junij de Heer H. C. F. A. Seydlitz, van Venlo, in de Regten, na verdediging van zijn Disquisitio: *de flagranti delicto.*

Dienzelfden dag de Heer A. W. T. de Jongh, van het Eiland Java, in de Regten, met *Theses.*

Dienzelfden dag de Heer P. W. E. H. de Bieberstein, van Utrecht, in de Regten, met *Theses.*

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Privaat:

Den 27sten Junij de Heer W. A. Wieling, van Amsterdam, in de Regten, met *Theses.*

De Commissie voor de Tentoonstelling van Voortbrengselen van Nijverheid voor de Provinciën Zuid- en Noord-Holland brengt ter kennis van de daarbij belanghebbende, dat, naar aanleiding van art. 5 van het voor die onderneming vastgesteld Programma, voornoemde Tentoonstelling op den 7den Julij aanstaande in de gebouwen der Koninklijke Academie te Delft geopend zal worden en den 31sten dier maand zal worden gesloten.

Het is aanvankelijk voor de Commissie eene aangename taak te kunnen berigten, dat een zeer groot aantal fabrikanten en werklieden uit alle oorden van het Rijk, door de inzending van eene groote hoeveelheid nuttige, sierlijke, doelmatig uitgevonden en bewerkte voorwerpen, getoond hebben, niet alleen te hebben willen medewerken tot het welgelukken dezer onderneming, maar te hebben begrepen, het doel waartoe zij strekken moet.

De ruime zalen van de gebouwen der Koninklijke Academie zijn ook niet toereikende geweest, om alle de ingezondene voorwerpen te plaatsen, en de Commissie heeft zich moeten beijveren hulplocalen te doen daarstellen, welke, ofschoon op ruime schaal aangelegd, ter naauwernood de zoo verschillende als belangrijke onderwerpen, getuigen van de vorderingen der Hollandsche Nijverheid, kunnen bevatten.

De Commissie betuigt bij deze haren dank aan de directiën der ondernemingen van middelen van vervoer, welke door het toestaan van vrachtvrij transport der goederen voor deze Tentoonstelling bestemd, zoo krachtdadig hebben medegewerkt tot bevordering eener onderneming in het belang der inlandsche nijverheid, waarvan zij een der nuttigste hulpmiddelen zijn.

's Gravenhage, 27 *Junij* 1849.
De Voorzitter der Commissie,
A. I. VAN HETEREN GEVERS.

ADVERTENTIEN.

Vijftig-jarige Huwelijks-Vereeniging!
van J. H. WARTJOUW,
ruim Zes en Vijftig jaren Onderwijzer der jeugd,
en C. LA LAU.
LEYDEN, 30 Junij 1849.

Getrouwd: Mr. P. T. VAN HOORN
EN
Jonkvr. B. A. D'ENGELBRONNER.
LEYDEN, 27 Junij 1849.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot PIETER CORNELIS MERLYN, in den ouderdom van 36 jaren. Mogt ik van eene langdurige en gevaarlijke ziekte hersteld, nu onlangs met hem dit voorregt godsdienstig herdenken, die dankbare blijdschap werd spoedig afgewisseld door diepe droefheid en rouw. De Heer zelf sterke mij en mijne Ouders in deze beproeving, en heilige dezelve aan onze harten.

LEYDEN, H. M. J. LA RIVIÈRE,
26 Junij 1849. Wed. P. C. MERLYN.

Onder behoorlijk toezigt zal de Affaire provisioneel worden voortgezet.

Heden overleed, ten gevolge van eene hevige ziekte, mijn geliefde Echtgenoot JAN FILIPPO Hz., na eene gelukkige Echtverbindtenis van 27, in den ouderdom van ruim 48 jaren. Allen die hem gekend hebben, zullen beseffen wat ik met mijne 8 Kinderen in hem verlies.

LEYDEN, G. ZITMAN,
28 Junij 1849. Wed. J. FILIPPO Hz.

NB. *De Affaire zal voor de Weduwe, door den oudsten Zoon, op denzelfden voet voortgezet worden.*

Algemeene en bijzondere Kennisgeving.

Heden overleed zeer onverwachts onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder WILLEMINA GYZE, Wed. Hk. FILIPPO, in den gezegenden ouderdom van ruim 79 jaren.

LEYDEN, Uit aller naam,
29 Junij 1849. Wm. FILIPPO.

Op den 28sten Junij overleed, aan de gevolgen eener kortstondige ziekte van slechts eenige uren, na voorzien te zijn geweest van de genade-middelen onzer Moeder de H. Kerk, de Heer VICTOR HEGGE, in den ouderdom van ruim 35 jaren.

LEYDEN, 29 Junij 1849.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Het jongste onzer Kinderen werd ons heden door den dood ontrukt.

I. T. VAN DER VELDEN.
LEYDEN, M. C. VAN DER VELDEN,
29 Junij 1849. Geb. HALDERIET.

De Ondergeteekenden zeggen bij deze, ook namens hunne familien, opregten dank aan allen welke zoo bereidwillig hunne hulp en deelneming hebben bewezen bij het ongeluk hun Il. Zondag overkomen.

LEYDEN, W. C. DE MOL.
26 Junij 1849. J. H. J. GROOTHOLS.

DE NIEUWE WINKEL,
Botermarkt bij de Koornbeurs te Leyden.

De Ondergeteekende op Dingsdag den 3den Julij e. k. zijnen Winkel in **Koffij, Thee, Kruideniers- en Gruitterswaren**, en alles wat tot dit vak behoort, openende, beveelt zich door deze beleefdelijk in de gunst zijner geëerde Stadgenooten; zullende niets onbeproefd laten om zich door eene solide behandeling en civile prijs-notering het vertrouwen zijner geachte Begunstigers, zoo binnen als buiten deze Stad, waardig te maken.

H. J. ROOT.

NB. Des Zondags wordt tot des Namiddags één uur verkocht.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt, ingevolge het 94ste der Artikelen van Overeenkomst, bekend, dat door den Raad, in deszelfs Zitting van heden, in overeenkomming met de bepalingen van het 92ste en 9de der evengenoemde Artikelen, is besloten tot de uitkeering van een **DIVIDEND**, over het Boekjaar 1848, ten bedrage van *Vijf en Veertig Gulden*, over elk Aandeel, groot *f* **1000**, staande **op naam**, en verwittigt dien ten gevolge de Houders van **Aandeelen op naam**, dat, overeenkomstig den inhoud der bij die Aandeelen afgegevene **Nieuwe Dividend-Bewijzen**, tot de betaling, tegen intrekking van het *Veertiende* derzelve, zal worden gevaceerd bij de NEDERLANDSCHE BANK te *Amsterdam*, en wel te beginnen met den *eersten Augustus* 1849.

Amsterdam, VAN DER OUDERMEULEN, *President.*
29 *Junij* 1849. GOUDSWAARD, *Dir. fung. Secr.*

Aan het Kantoor van D. J. LE NOBEL, op de Haarlemmerstraat Wijk VI. No. 488, te *Leyden*, is in *de Derde Klasse* der 208ste Staats-Loterij, getrokken op een *vijfde Lot* van No. 17288 de Prijs van ***f* 5,000**, Divies: *De aanhouder wint*; op No. 10585 de Prijs van ***f* 2,500**, en op No. 19870 de prijs van ***f* 1,000**. Er zijn nog te bekomen **HEELE** en **GEDEELTEN** van **LOTEN**.

Room- en Koffijhuis *de Vink.*

De Vereeniging der *Toonkunstenaren van het groote Tooneel van Gent* zal de eer hebben zich te doen hooren, op Zondag den 1sten Julij 1849, des Avonds ten acht ure.

PROGRAMMA.

Eerste Afdeeling.

1. Ouverture de la Norma, *Bellini.*
2. La Valse au Vilage, Quatuor, (Chant).
3. Concerto pour Violon de *Hauman*, exécuté par M[r]. Willems, 1[r]. prix du Conservatoire de Gand.
4. Charles VI, Quatuor, (Chant).
5. Duo de Chalet pour Basse et Tenor.
6. Le Silence, Quatuor, (Chant).

Tweede Afdeeling.

1. Ouverture de la Pie Voleuse.
2. Pot-pourri des Hugenots.
3. Duo de la Muette de Portici, pour Voix de Baryton et Tenor.
4. Le Carnaval de Venise, par M[r]. *Willems*, 1[r]. Violon.
5. La Chasse aux Isards, Quatuor, (Chant).
6. La Valse des Étudiants, Quatuor, (Chant).

Vrij Entrée.

☞ Bij ongunstig weder zal de uitvoering in de Zaal plaats hebben.

J. HEFFTRICH, te *Leyden*, maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, op heden met 's Rijks Stoomboot den eersten **NIEUWEN GROENEN HARING** ontvangen te hebben, die dadelijk bij hem verkrijgbaar zijn gesteld, en dat hij dagelijks versche ontvangt. Belooft weder eene prompte en civile bediening, als ook om dezelve met den meesten spoed te verzenden. Ook is bij hem te bekomen extra beste EAU DE COLOGNE, per Heele en Halve Flesch.

Op Woensdag den 4[den] Julij zal aan het *Verkoophuis* op de Hooigracht te *Leyden* worden verkocht: **MEUBELEN en INBOEDEL**, waaronder een extra fraaije Pendule met Speelwerk, Platen in Lijsten en Plaatwerken, een wit Engelsch Tafel-Servies, Porselein, Glas- en Verlaktwerk, deftige Mans Kleederen, alsmede Goud- en Zilverwerk, Kapiteins Epauletten en verdere distinctive teekenen; voorts eene Verzameling van meest zeldzame Oostersche wapenen, met Goud en Zilver gemonteerd, Olifants-Tanden en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Alles op Dingsdag te voren te zien.

Bij J. H. ZITMAN, Boekhandelaar te *Leyden*, komt van de Pers:

Het voortdurend bestaan des Joodschen Volks, verklaard uit deszelfs toekomst. Leerrede over Rom XI: 25—29, door D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE, *Predikant bij de Waalsche Gemeente te Leyden.*

Uit het Fransch vertaald en uitgegeven door en ten voordeele van eene te Leyden gevestigde Vereeniging van Vrienden Israëls.

Prijs 30 Cents.

Bij J. H. BEMMERS, *in Galanterien*, op de Botermarkt te *Leyden*, is thans gevestigd het **DEPOT der TANDMIDDELEN**, bereid door de GEBROEDERS DENTZ, *Tandmeester van Z. M. den Koning, H. M. de Koningin-Weduwe en Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, enz., enz., enz.*, als:

Liqueur Philodentique, tot het conserveren en onderhouden der Tanden, alsook het tegengaan der Carie, à . . . . *f* 3.50.

Mondspoeling, tegen Scorbut en Rhumatieke pijnen in den Mond, en bijzonder voor het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, à . . . . » 3.00.

Opiat en **Paarlwassching**, tot het wit en zuiver houden der Tanden, à . . . . » 2.50.

Poudre Dentifrice et Antiscorbutique, à . . . » 2.00.

Poudre à la Rose, à . . . . » 1.00.

Tandpoeder, à . . . . » 0.50.

Eau d'Orange, tot het schoonhouden en onderhouden der Kindertanden, à . . . . » 1.60.

DE ROB Vegetal van D[r]. BOYVEAU LAFFECTEUR, alleen geautoriseerd, overtreft zeer de Siropen van CUISINIER, van LARREY, van SALSEPAREILLE, enz. Hij geneest grondig zonder Kwik, huiduitslagen, allerlei Zweren en de toevallen, voortvloeijende uit het Kranksel, of uit de eigelijke scherpte der Vochten. Als zuiverend middel is het krachtig; is geschikt voor de Vaatbreuken, de vernaauwingen en de verzwakkingen van de Organen, voortvloeijende uit het misbruik van inspuitingen of sonderingen. Als Anti-Syphilitisch, geneest de **Rob** in weinig tijds de nieuwe en oude vloeijingen, die onophoudelijk terugkeeren door het gebruik van de Copaiva, Cubebe of door inspuitingen, die de ziekte verergeren in plaats van onschadelijk te maken. De **ROB BOYVEAU** is bovenal aan te bevelen tegen de nieuwe, verouderde of aan Kwik niet gehoorzamende Syphilitische Ziekten.

Het Prospectus der behandeling wordt *franco* en *gratis* gezonden, na aanvrage aan D[r]. GIRANDEAU DE ST. GERVAIS, 12, Straat Richer, te *Parijs*, die *gratis* Consulten bij briefwisseling geeft.

Prijs van den **ROB** *f* 5.50 c., bij de volgende Heeren Apothekers: DE HAAN, Kalverstraat, N[o]. 66; BURGERS, Kalverstraat, N[o]. 165, te *Amsterdam*; VERLINDEN, te *Bergen op Zoom*; VAN OSCH, te *Vlissingen*, RENESSE, te *'s Hage*; EVERLING, te *Luxemburg*; D[r]. GALETTE, te *Menin*; HARTONG, VAN SANTEN KOLFF en VOORHOEVE & ZOON, te *Rotterdam*, en OCHTMAN, te *Zierikzee*.

Scorbutieke vochten door Zalf en Pillen van Holloway verdreven.

Uittreksel uit eenen brief van den Heer George Williams, uit Blackrock, bij Cork, gedagteekend 14 Junij 1848.

Aan den Professor HOLLOWAY.

Mijnheer, ik heb het genoegen u bekend te maken voor uwe eigene voldoening en tot narigt voor lijdenden, de verbazende uitwerking die uwe *Zalf en Pillen* op mij hebben gedaan. Sedert langen tijd was ik lijdende aan scorbutieke pijnen in verschillende deelen des ligchaams; onder anderen sedert de laatste 7 jaren waren mijne oogen verschrikkelijk aangedaan. Ik beproefde bijna alle bestaande middelen daartegen, doch alls vruchteloos. Ten laatste besloot ik uwe onvergelijkelijke *Zalf en Pillen* te gebruiken, en ik ben verheugd te kunnen zeggen dat ik door dezelve genezen ben.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3 30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 30 Junij. Van 30 tot 34 Gulden.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 30 Junij.

Tarwe *f* 9.20 tot *f* 8.50. Rogge *f* 5.30 tot *f* 5.00. Gerst *f* 3.80 tot *f* 3.60. Haver *f* 3.00 tot *f* 2.50. Paardeboonen *f* 4.80 tot *f* 4.60. Duiveboonen *f* 6.00 tot *f* 5.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 29 JUNIJ.

			Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	$50\frac{3}{16}$	$50\frac{7}{16}$	$50\frac{3}{8}$
Dito Certificaten . . .	» 3	»	$58\frac{3}{4}$	59	59
Dito dito	» 4	»	$77\frac{3}{8}$	$77\frac{1}{2}$	$77\frac{1}{2}$
O. I. Leening	» 4	»	$76\frac{5}{8}$		
Amortisatie Syndicrat	» 3½	»			
Handelmaatschappij	» 4½	»			
Haarlemmermeer	» 4½	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . .	» 4½	»			
Oblig. Holl. Spoorweg Maats.	»				
BELGIE, Certificaten	» 4½	»			
Dito dito	» 2½	»			
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	$43\frac{3}{8}$		
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	» 5	»	12	$12\frac{1}{16}$	
Dito dito Onbep. Stukken .	» 5	»			
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	25	$25\frac{1}{4}$	
Coupons Ardoins			$7\frac{7}{8}$	$8\frac{1}{8}$	
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	$27\frac{1}{4}$	$27\frac{5}{16}$	$27\frac{5}{16}$
Dito dito	» 4	»	$28\frac{3}{8}$	$28\frac{9}{16}$	$28\frac{1}{2}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{4}$
Dito dito 1828 en 1829 . . .	» 5	»	$102\frac{1}{4}$		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$89\frac{7}{8}$	90	
Dito bij HOPE	» 4	»	$83\frac{1}{4}$		
Dito bij STIEGLITZ & C[o]. . .	» 4	»	$82\frac{3}{4}$	$82\frac{7}{8}$	
Certificaten te Hamburg . . .	» 5	»			
Inschrijving in Assign. . . .	» 6	»			
Certificaten van dito	» 6	»	$59\frac{1}{8}$	$59\frac{7}{8}$	$59\frac{7}{8}$
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»			
PRUISSEN, Loten van 50 R. .	»	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Ween. Bank.	à 5	pCt.			
Idem	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»	71	$71\frac{7}{8}$	
Idem	» 2½	»	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{3}{8}$	
Aandeelen 28 Mei 1834 . .	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	» 250	»			
NAPELS, Certif. bij LAM. & BOUW.	à 5	pCt.			
BRAZILIE, ...	» 5	»	$83\frac{3}{8}$		
MEXICO, ...	» 5	»	$25\frac{5}{8}$	$25\frac{3}{4}$	
AMERIKA, ...	» 5	»			
Dito Bankactiën			$3\frac{1}{16}$		
GRIEKENLAND, ...	» 5	»			
VENEZUELA, ...	» 2¾	»			

Koers van het Geld: Prolongatie 2½ pCt. Beleening 2½ pCt. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Prijzen van Coupons: Metalliek *f* 24.25; Napelsche *f* 24.25; Div. in £ *f* 11.95; Eng. Russen *f* 11.95; Fransche *f* 56⅜; Belgische *f* 56⅜; Pruissische *f* 34⅝; Spaansche *f* 2.47½; Hamb. Russen *f* 35⅝; Poolsche in fl. *f* 26⅜; Coup. Mexico Januarij 1847 *f* 27½; Coup. Grenada 1 Junij 1848 *f* 10.85 per £; Uitgelote Russ. Inscript. bij Stiegl. *f* 35⅝.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.